קָמוּ תַּנָּאִים וְאָמוֹרָאִים וְאָמְרוּ, רַעְיָא מְהֵימְנָא, יִתְקַיֵּים בָּךְ הַאי קְרָא (ישעיה ס"ב) אַל תִּתְּנוּ דָמִי לוֹ. דְּהָא עִלָּאִין וְתַתָּאִין מְקַנְּנִין בְּצוּלְמָא דִידָךְ. מַשִּׁירְיָין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִינּוּן מִמְּתִיבְתָּא עִלָּאָה וּמַשִּׁירְיָין דְּמַטְרוֹנִיתָא דְּאִינּוּן מִמְּתִיבְתָּא תַּתָּאָה, עֲלָךְ אִתְּמַר (בראשית כ"ח) וְהִנֵּה מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים וְגוֹ'. בָּךְ סָלְקִין מַשִּׁירְיָין דִּשְׁכִינְתָּא בִּצְלוֹתָא דִילָךְ, וְנָחֲתִין מַשִּׁירְיָין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְגַבֵּי שְׁכִינְתָּא בְּכַמָּה שִׁירִין וְנִיגּוּנִין בִּצְלוֹתָא. וְאַנְתְּ הוּא קְרִיבוּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּצְלוֹתָא דִילָךְ דְּאִיהִי קָרְבְּנָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ.

בְּצֵאת אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת קָרְבָּנִי לַחְמִי, (במדבר כח)

דְּתַקִּינוּ מָארֵי מַתְנִיתִין קָרְבְּנִין בִּצְלוֹתָא מִסִּטְרָא דִימִינָא, דְּתַמָּן אִישׁ חֶסֶד כֹּהֵן. וְתַקִּינוּ זְמִירוֹת דְּאִינּוּן שִׁיר דְּלְוִיִּם אַבַּתְרֵיהוּ מִסִּטְרָא דִגְבוּרָה. וְהוֹד דַּרְגָּא דְּדָוִד מַלְכָּא אִתְקַשַּׁר בִּשְׁמֹאלָא. וְאַהֲרֹן דְּדַרְגָּא דִילֵיהּ נֶצַ"ח אִתְקַשַּׁר בְּחֶסֶד. הָדָא הוּא דִכְתִיב (תהלים ט"ז) נְעִמוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח.

לְבָתָר שְׁמַע יִשְׂרָאֵל דְּיִחוּדָא, כָּלִיל בָּרְכוּ וּקְדֻשָּׁה, אִיהוּ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ, וּבְרָכָה מִסִּטְרָא דִימִינָא. הָדָא הוּא דִכְתִיב (במדבר ו) דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן וְאֶל בָּנָיו לֵאמֹר כֹּה תְבָרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

וּקְדוּשָׁה מִסִּטְרָא דִלְוִיִּם עַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא קְשׁוּר יְמִינָא וּשְׂמֹאלָא, וְאִיהוּ קְשׁוּרָא דִתְפִלִּין דְּרֵישָׁא דְּאִיהִי אִמָּא עִלָּאָה תְּפִלִּין עַל רֵישֵׁיהּ, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ מָארֵי מַתְנִיתִין בִּתְפִלֵּי דְּמָארֵי עִלָּמָא, מָה כְּתִיב בְּהוּ. וְאִיהוּ קְשׁוּרָא דִתְפִלִּין דְּיָד דְּאִיהִי שְׁכִינְתָּא תַּתָּאָה וְהַאי אִיהוּ דְּאוּקְמוּהָ מָארֵי מַתְנִיתִין, הֶרְאָהוּ לְמֹשֶׁה קֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין. ש שֶׁל תְּפִלִּין מֹשֶׁה, כְּלִיל תְּלַת עַנְפִּין דְּאַבָּהָן לְעֵילָא, דְּתַקִּינוּ תְּלַת צְלוֹתִין דְּאִינּוּן סִימָן שמ"ע, דְּאִיהִי שַׁחֲרִי"ת מִנְחָ"ה עַרְבִי"ת, מ"ה דִילָךְ צְלוֹתָא דְשַׁבָּת דְּאִתְּמַר בֵּיהּ (בראשית א) וּרְדוּ בִּדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וְגוֹ'.

קָמוּ תַּנָּאִים וְאָמוֹרָאִים וְאָמְרוּ, רוֹעֶה נֶאֱמָן, יִתְקַיֵּים בְּךָ זֶה הַפָּסוּק, (ישעיה סב) אַל תִּתְּנוּ דָמִי לוֹ. שֶׁהֲרֵי עֶלְיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים מְקַנְּנִים בַּצֶּלֶם שֶׁלְּךָ. מַחֲנוֹת שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהֵם מִישִׁיבָה שֶׁל מַעְלָה, וּמַחֲנוֹת שֶׁל הַמַּלְכָּה שֶׁהֵם מִישִׁיבָה שֶׁל מַטָּה, עָלֶיךָ נֶאֱמַר (בראשית כח) וְהִנֵּה מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים וְגוֹ'. בְּךָ עוֹלִים מַחֲנוֹת שֶׁל הַשְּׁכִינָה בַּתְּפִלָּה שֶׁלְּךָ, וְיוֹרְדִים מַחֲנוֹת שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֵצֶל הַשְּׁכִינָה בְּכַמָּה שִׁירִים וְנִגּוּנִים בַּתְּפִלָּה. וְאַתָּה הוּא הַקָּרוּב שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בַּתְּפִלָּה שֶׁלְּךָ, שֶׁהִיא קָרְבָּן שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וּשְׁכִינָתוֹ.

בְּפָרָשַׁת (במדבר כח) צַו אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֶת קָרְבָּנִי לַחְמִי, שֶׁתִּקְּנוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה קָרְבָּנוֹת בַּתְּפִלָּה מִצַּד הַיָּמִין, שֶׁשָּׁם אִישׁ חֶסֶד - כֹּהֵן. וְתִקְּנוּ אֲמִירַת הַזְּמִירוֹת שֶׁהֵם שִׁיר הַלְוִיִּם אַחֲרֵיהֶם - מִצַּד הַגְּבוּרָה. וְהוֹד, דַּרְגָּה שֶׁל דָּוִד הַמֶּלֶךְ, נִקְשָׁר בִּשְׂמֹאל. וְאַהֲרֹן, שֶׁדַּרְגָּתוֹ נֵצַ"ח, נִקְשָׁר בְּחֶסֶד. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב (תהלים טז) נְעִמוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח.

אַחַר כָּךְ יִחוּד בְּפָסוּק שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, וְכוֹלֵל בְּרָכָה וּקְדֻשָּׁה, שֶׁהוּא קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ, וּבְרָכָה מִצַּד הַיָּמִין. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב (במדבר ו) דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן וְאֶל בָּנָיו לֵאמֹר כֹּה תְבָרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

וּקְדֻשָּׁה מִצַּד הַלְוִיִּם, הָעַמּוּד הָאֶמְצָעִי, קְשׁוּר יָמִין וּשְׂמֹאל, וְהוּא קֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ שֶׁהִיא אִמָּא עֶלְיוֹנָה, תְּפִלִּין עַל רֹאשׁוֹ, כְּמוֹ שֶׁפֵּרְשׁוּהָ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה בִּתְפִלִּין שֶׁל אֲדוֹן הָעוֹלָם מַה כָּתוּב בָּהֶן. וְהוּא קֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל יָד, שֶׁהִיא שְׁכִינָה תַּחְתּוֹנָה, וְזֶהוּ שֶׁפֵּרְשׁוּהָ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, הֶרְאָהוּ לְמֹשֶׁה קֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין. ש שֶׁל תְּפִלִּין מֹשֶׁה, כָּלוּל מִשְּׁלֹשָׁה עֲנָפִים שֶׁל הָאָבוֹת לְמַעְלָה, שֶׁתִּקְּנוּ שָׁלֹשׁ תְּפִלּוֹת שֶׁהֵן סִימָן שמ"ע, שֶׁהִיא שַׁחֲרִי"ת מִנְחָ"ה עַרְבִי"ת, מ"ה שֶׁלְּךָ - תְּפִלַּת הַשַּׁבָּת, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (בראשית א) וּרְדוּ בִּדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וְגוֹ'.

וְאַנְתְּ כְּלִיל מֶרְכָּבָה תַּתָּאָה דְּאַהֲרֹן דָּוִד וּשְׁלֹמֹה וְאָדָם קַדְמָאָה לְעֵילָא וּבַת זוּגֵיהּ לְתַתָּא, אֵם כָּל חַ״י דְּאִיהוּ צַדִּיק חָי עָלְמִין. וּבְגִין דָּא אַהֲרֹן אַף עַל גַּב דְּאִיהוּ יְמִינָא אוּקְמוּהָ רַבָּנָן בֵּיהּ, אַהֲרֹן שׁוּשְׁבִינָא דְּמַטְרוֹנִיתָא.

יַעֲקֹב אִיהוּ כְּלִיל תְּלַת אֲבָהָן דְּבֵיהּ רָכִיב אָדָם קַדְמָאָה, דְּלָאו לְמַגְּנָא אוּקְמוּהָ מָארֵי מַתְנִיתִין, שׁוּפְרֵיהּ דְּיַעֲקֹב כְּשׁוּפְרֵיהּ דְּאָדָם קַדְמָאָה.

אָמַר בּוֹצִינָא קַדִּישָׁא, רַעְיָא מְהֵימְנָא חֲזִינָן דְּכָפַל קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁמָךְ. וְאָמַר, מֹשֶׁה מֹשֶׁה, לְאַכְלְלָא לָךְ בְּמֶרְכַּבְתָּא עִלָּאָה וּבְמֶרְכַּבְתָּא תַּתָּאָה, לְאַכְלְלָא בָךְ אָדָם קַדְמָאָה מִסִּטְרָא דְּאַבָּהָן, וּלְאַכְלְלָא בָךְ חַוָּה מִסִּטְרָא דְּאַהֲרֹן דָּוִד וּשְׁלֹמֹה. לָמָּה לֹא כָפַל שֵׁם יַעֲקֹב הָכִי.

אָמַר לֵיהּ בּוֹצִינָא קַדִּישָׁא בְּגִין, דְּקָרָא לֵיהּ יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל.

יַעֲקֹב לִישָׁנָא דְּעָקֵב, דְּהַיְינוּ נוּקְבָא. דְּאִתְּמַר, עָקֵבוֹ שֶׁל אָדָם הָרִאשׁוֹן הָיָה מַכֻּהֶה גַּלְגַּל חַמָּה. וְאִתְקְרֵי יִשְׂרָאֵל דְּתַמָּן רֹאשׁ דְּכוּרָא, רֵישָׁא לְנוּקְבָא דְּהַיְינוּ עָקֵב. וְהַאי אִיהוּ דְּאָמַר קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְחִוְיָא, (בראשית ג) הוּא יְשׁוּפְךָ רֹאשׁ וְאַתָּה תְּשׁוּפֶנּוּ עָקֵב. וְדָא גָּרַם שְׁכִינְתָּא בְּגָלוּתָא דְּאִתְּמַר בָּהּ, (משלי כ״ב) עֵקֶב עֲנָוָה יִרְאַת ה׳.

חֲדֵי רִבִּי שִׁמְעוֹן וְחַדּוּ מָארֵי מַתְנִיתִין וְאָמְרוּ, פּוּמָא דִּשְׁכִינְתָּא סִינַי, מָאן יְכִיל לְמֵיקָם (קמי) פּוּמָךְ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ מְמַלְּלִין בֵּיהּ וְשִׁתִּין רִבּוֹא דְּמִתִּיבְתָּא עִלָּאָה וְשִׁתִּין רִבּוֹא דְּמִתִּיבְתָּא תַּתָּאָה מְמַלְּלִין בֵּיהּ עַל פּוּמָךְ. וְעַלָּךְ אִתְּמַר, וְהִנֵּה מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ.

דָּבָר אַחֵר וְהִנֵּה סֻלָּם, פָּתַח רִבִּי שִׁמְעוֹן וְאָמַר, סִינַי דָּא סֻלָּם וְאִיהוּ קָל וְרָזָא דְּמִלָּה הִנֵּה ה׳ רֹכֵב עַל עָ״ב קַ״ל, ע״ב, יו״ד הֵ״י וָי״ו ה״י. וְעוֹד ע״ב י׳, י״ה, יה״ו, יְהוָ״ה. קַ״ל יו״ד, יו״ד הֵ״א, יו״ד הֵ״א וא״ו, יו״ד וְאַתָּה כּוֹלֵל מֶרְכָּבָה תַּחְתּוֹנָה שֶׁל אַהֲרֹן דָּוִד וּשְׁלֹמֹה וְאָדָם הָרִאשׁוֹן לְמַעְלָה, וּבַת זוּגוֹ לְמַטָּה, אֵם כָּל חַ״י, שֶׁהוּא צַדִּיק חַי הָעוֹלָמִים. וּמִשּׁוּם זֶה אַהֲרֹן, אַף עַל גַּב שֶׁהוּא יָמִין, פֵּרְשׁוּהוּ חֲכָמִים בּוֹ, אַהֲרֹן שׁוּשְׁבִין שֶׁל הַמַּלְכָּה.

יַעֲקֹב הוּא כְּלוּל מִשְּׁלֹשָׁה אָבוֹת, שֶׁבּוֹ רוֹכֵב אָדָם הָרִאשׁוֹן, שֶׁלֹּא לְחִנָּם פֵּרְשׁוּהוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, יָפְיוֹ שֶׁל יַעֲקֹב כְּיָפְיוֹ שֶׁל אָדָם הָרִאשׁוֹן.

אָמַר הַמְּנוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, רוֹעֶה נֶאֱמָן, רוֹאֶה אֲנִי שֶׁכָּפַל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֶת שְׁמְךָ וְאָמַר מֹשֶׁה מֹשֶׁה, לִכְלֹל אוֹתְךָ בַּמֶּרְכָּבָה הָעֶלְיוֹנָה וּבַמֶּרְכָּבָה הַתַּחְתּוֹנָה, לִכְלֹל בְּךָ אֶת אָדָם הָרִאשׁוֹן מִצַּד הָאָבוֹת, וְלִכְלֹל בְּךָ אֶת חַוָּה מִצַּד אַהֲרֹן דָּוִד וּשְׁלֹמֹה. לָמָּה לֹא כָפַל שֵׁם יַעֲקֹב כָּךְ?

אָמַר לוֹ הַמְּנוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, מִשּׁוּם שֶׁקָּרָא לוֹ יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל. יַעֲקֹב לְשׁוֹן עָקֵב, כְּלוֹמַר נְקֵבָה, שֶׁנֶּאֱמַר עֵקֶבוֹ שֶׁל אָדָם הָרִאשׁוֹן הָיָה מַכֻּהֶה גַּלְגַּל חַמָּה. וְנִקְרָא יִשְׂרָאֵל, שֶׁשָּׁם רֹאשׁ הַזָּכָר, רֹאשׁ לַנְּקֵבָה, כְּלוֹמַר הֶעָקֵב. וְזֶהוּ שֶׁאָמַר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לַנָּחָשׁ, (בראשית ג) הוּא יְשׁוּפְךָ רֹאשׁ וְאַתָּה תְּשׁוּפֶנּוּ עָקֵב. וְזֶה גָּרַם שְׁכִינָה בַּגָּלוּת, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (משלי כב) עֵקֶב עֲנָוָה יִרְאַת ה׳.

שָׂמַח רַבִּי שִׁמְעוֹן, וְשָׂמְחוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה וְאָמְרוּ, פֶּה שֶׁל הַשְּׁכִינָה, סִינַי, מִי יָכוֹל לַעֲמֹד (לפני) פִּיךָ, שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וּשְׁכִינָתוֹ מְדַבְּרִים בּוֹ, וְשִׁשִּׁים רִבּוֹא שֶׁל יְשִׁיבָה שֶׁל מַעְלָה וְשִׁשִּׁים רִבּוֹא שֶׁל יְשִׁיבָה שֶׁל מַטָּה מְדַבְּרִים בּוֹ עַל פִּיךָ. וְעָלֶיךָ נֶאֱמַר וְהִנֵּה מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ.

דָּבָר אַחֵר וְהִנֵּה סֻלָּם - פָּתַח רַבִּי שִׁמְעוֹן וְאָמַר, סִינַי זֶה סֻלָּם, וְהוּא קָל, וְסוֹד הַדָּבָר - (ישעיה יט) הִנֵּה ה׳ רֹכֵב עַל עָ״ב קַ״ל. ע״ב - יו״ד הֵ״י וי״ו ה״י. וְעוֹד ע״ב - י׳, י״ה, יה״ו, יְהוָ״ה. קַ״ל - יו״ד, יו״ד הֵ״א, יו״ד הֵ״א וא״ו, יו״ד הֵ״א וא״ו הֵ״א. אוֹתִיּוֹת רִאשׁוֹנוֹת עוֹלוֹת לְשִׁבְעִים וּשְׁתַּיִם